

ALIMENTACIÓ SALUDABLE

Recomanacions per a
una vida sana i equilibrada

ALIMENTACIÓN SALUDABLE

Recomendaciones para una vida sana y equilibrada

Govern
de les Illes Balears

Conselleria
de Salut i Consum

ALIMENTACIÓ

Una alimentació saludable –juntament amb una activitat física adequada– és fonamental per gaudir d'una bona salut física i mental, i també és una font de plaer i una excellent manera de relacionar-se.

BENEFICIS d'una alimentació saludable

FISIOLÒGICS:

- Disminueix el risc de patir malalties cardiovasculars (hipertensió arterial, dislipèmies, diabetis *mellitus*, etc.) i vasculars cerebrals.
- Redueix el risc de patir càncer de còlon.
- Permet reduir l'obesitat i el sobrepès.
- Redueix i prevé el restrenyiment.

PSICOLÒGICS:

- Proporciona sensació de plaer i benestar.
- Millora l'autoimatge.
- Genera major autoestima.
- Disminueix i/o millora els símptomes de l'estrés, l'ansietat i la depressió.

SOCIALS:

- Fomenta les relacions socials i afectives.

ALIMENTACIÓN

Una alimentación saludable –juntamente con una actividad física adecuada– es fundamental para disfrutar de una buena salud física y mental, y también es una fuente de placer y una excelente manera de relacionarse.

BENEFICIOS de una alimentación saludable

FISIOLÓGICOS:

- Disminuye el riesgo de sufrir enfermedades cardiovasculares (hipertensión arterial, dislipemias, diabetes *mellitus*, etc.) y cerebrovasculares.
- Reduce el riesgo de sufrir cáncer de colon.
- Permite reducir la obesidad y el sobrepeso.
- Reduce y previene el estreñimiento.

PSICOLÓGICOS:

- Proporciona sensación de placer y bienestar.
- Mejora la autoimagen.
- Genera mayor autoestima.
- Disminuye y/o mejora los síntomas del estrés, la ansiedad y la depresión.

SOCIALES:

- Fomenta las relaciones sociales y afectivas.

RECOMANACIONS per seguir una alimentació saludable

- Seguiu una dieta equilibrada: menjau una gran varietat d'aliments però no en grans quantitats, repartits en quatre o cinc menjades al dia.
- Un berenar diari i complet inclou lactis baixos en greix (lllet, iogurt i formatge), cereals (pa –preferiblement integral– o cereals de berenar baixos en sucre) i fruita fresca o suc natural de fruita. Hi heu de dedicar de quinze a vint minuts.
- El dinar i el sopar han de ser complementaris, és a dir, que els aliments siguin diferents i variats. El sopar ha de ser més lleuger que el dinar i és aconsellable que sopeu devers dues hores abans de colgar-vos.
- El berenar del matí i el del capvespre han de consistir en fruita, lactis o cereals (p. ex., un entrepà).

RECOMENDACIONES para seguir una alimentación saludable

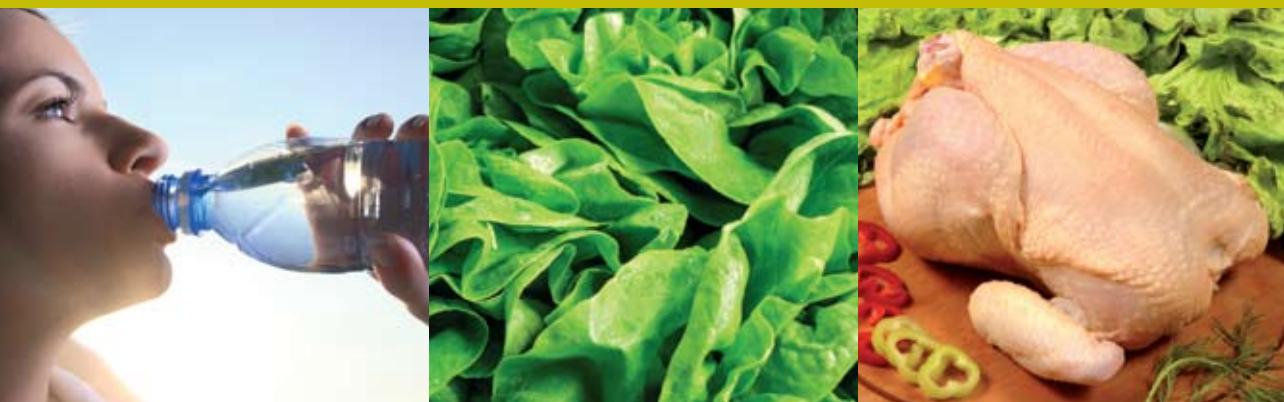
- Siga una dieta equilibrada: coma una gran variedad de alimentos pero no en grandes cantidades, repartidos en cuatro o cinco comidas al día.
- Un desayuno diario y completo incluye lácteos bajos en grasa (leche, yogur y queso), cereales (pan –preferiblemente integral– o cereales de desayuno bajos en azúcar) y fruta fresca o zumo natural de fruta. Debe dedicarle de quince a veinte minutos.
- La comida y la cena deben ser complementarias, es decir, que los alimentos sean diferentes y variados. La cena tiene que ser más ligera que la comida y es aconsejable que cene unas dos horas antes de acostarse.
- El desayuno y la merienda deben consistir en fruta, lácteos o cereales (p. ej., un bocadillo).

- Sigueu regular amb els horaris, menjau amb tranquil·litat i sense interferències (telèfon, televisió, ordinador, videoconsola, etc.), assegut/asseguda i mastegant a poc a poc els aliments.
- Per a una alimentació més digestible i nutritiva cuinau els aliments al vapor, estofats, en papillota, a la planxa, a la graella o bullits en una olla de pressió. Heu d'evitar les fritures o menjar-ne esporàdicament.
- Beveu entre un i dos litres d'aigua al dia. L'aigua ha de ser la beguda habitual i heu de consumir refrescs i altres begudes només ocasionalment.
- El grup dels cereals (pa, pasta, arròs, cereals d'esmorzar), les patates i els llegums són la base de l'alimentació.
- Emprau oli per cuinar i trempar, preferentment d'oliva.
- Triaus carns magres i eliminau-ne el greix visible. Alternaus les carns magres (pollastre, indiot, conill, etc.) amb les grasses (vedella, be, porc, etc.).
- Sea regular con los horarios, coma con tranquilidad y sin interferencias (teléfono, televisión, ordenador, videoconsola, etc.), sentado/sentada y masticando despacio los alimentos.
- Para una alimentación más digestible y nutritiva cocine los alimentos al vapor, estofados, en papillote, a la plancha, a la parrilla o hervidos en una olla de presión. Debe evitar las frituras o comerlas esporádicamente.
- Beba entre uno y dos litros de agua al día. El agua debe ser la bebida habitual y ha de consumir refrescos y otras bebidas sólo ocasionalmente.
- El grupo de los cereales (pan, pasta, arroz, cereales de desayuno), las patatas y las legumbres son la base de la alimentación.
- Use aceite para cocinar y aliñar, preferentemente de oliva.
- Escoja carnes magras y elimíneles la grasa visible. Alterne las carnes magras (pollo, pavo, conejo, etc.) con las grasas (ternera, cordero, cerdo, etc.).

- Menjau més peix, combinant el blanc (llenguado, bacallà, lluç, orada, etc.) amb el blau (tonyina, sardines, salmó, etc.).
 - Consumiu ous cada setmana.
 - Augmentau fins a cinc les rations diàries de fruites i hortalisses. És important menjar verdures cuinades i crues cada dia.
 - Consumiu cada dia productes lactis baixos en greix (llet, iogurt, formatge curat o semi-curat, etc.).
 - Consumiu llegums cada setmana (llenties, ciurons, pèsols, faves, etc.).
 - Augmentau la ingestia d'aliments amb fibra (pa, pasta o arròs integrals, llegums, fruita fresca, hortalisses, fruita seca, etc.).
 - Reduïu el consum de sal i procura que sigui iodada.
 - Consumiu només esporàdicament dolços, pastissos, gelats, aperitius, embotits i menjar ràpid.
 - Tota la família ha de participar en les activitats relacionades amb l'alimentació, com anar a comprar, preparar les menjades, cuinar, etc.
- Coma más pescado, combinando el blanco (lenguado, bacalao, merluza, dorada, etc.) con el azul (atún, sardinas, salmón, etc.).
 - Consuma huevos semanalmente.
 - Aumente hasta cinco las raciones diarias de fruta y hortalizas. Es importante comer verduras cocinadas y crudas todos los días.
 - Consuma todos los días productos lácteos bajos en grasa (leche, yogur, queso curado o semicurado, etc.).
 - Consuma legumbres todas las semanas (lentejas, garbanzos, guisantes, habas, etc.).
 - Aumente la ingestión de alimentos con fibra (pan, pasta o arroz integrales, legumbres, fruta fresca, hortalizas, frutos secos, etc.).
 - Reduzca el consumo de sal y procure que sea yodada.
 - Consuma sólo esporádicamente dulces, pasteles, helados, aperitivos, embutidos y comida rápida.
 - Toda la familia debe participar en las actividades relacionadas con la alimentación, como ir a comprar, preparar las comidas, cocinar, etc.

FREQÜÈNCIA DE CONSUM RECOMANADA I RACIONS PER A CADA ALIMENT

FRECUENCIA DE CONSUMO RECOMENDADA Y RACIONES PARA CADA ALIMENTO

ALIMENTS ALIMENTOS	FREQÜÈNCIA FRECUENCIA	EQUIVALÈNCIES D'UNA RACIÓ EQUIVALENCIAS DE UNA RACIÓN	MESURES CASOLANES D'UNA RACIÓ MEDIDAS CASERAS DE UNA RACIÓN
ARRÒS I PASTA ARROZ Y PASTA		60-80 g en cru 60-80 g en crudo	1 plat 1 plato
PA PAN	4-6 racionts al dia 4-6 raciones al día	60-80 g	3-4 llesques de barra, 1 panet, 1 llesca gran de pa 3-4 rebanadas de barra, 1 panecillo, 1 rebanada grande de pan
PATATES PATATAS		150-200 g	1 patata gran 1 patata grande
CEREALS D'ESMORZAR CEREALES DE DESAYUNO		30-40 g	3-4 cullerades soperes 3-4 cucharadas soperas

ALIMENTS ALIMENTOS	FREQÜÈNCIA FRECUENCIA	EQUIVALÈNCIES D'UNA RACIÓ EQUIVALENCIAS DE UNA RACIÓN	MESURES CASOLANES D'UNA RACIÓ MEDIDAS CASERAS DE UNA RACIÓN
FRUITA FRUTA	Com a mínim 3 racioncs al dia Como mínimo 3 raciones al día	120-200 g	1 poma, 1 pera, 1 taronja, 2-3 albercocks o figues, 12-15 cireres o maduixes, 3 tallades de pinya natural 1 manzana, 1 pera, 1 naranja, 2-3 albaricoques o higos, 12-15 cerezas o fresas, 3 tajadas de piña natural
VERDURA VERDURA	Almenys 2 racioncs al dia Al menos 2 raciones al día	120-200 g	1 plat, 1 albergínia o 1 carabassó, 1 tomàtiga (150 g en net), 1 plat de mongeots tendres (150-200 g), 1 plat de bledes, col o espinacs (250 g), 3 fulles d'enciam de guarnició (50 g). 1 plato, 1 berenjena o 1 calabacín, 1 tomate (150 g en limpio), 1 plato de judías verdes (150- 200 g), 1 plato de acelgas, col o espinacas (250 g), 3 hojas de lechuga de guarnición (50 g).

ALIMENTS ALIMENTOS	FREQÜÈNCIA FRECUENCIA	EQUIVALÈNCIES D'UNA RACIÓ EQUIVALENCIAS DE UNA RACIÓN	MESURES CASOLANES D'UNA RACIÓ MEDIDAS CASERAS DE UNA RACIÓN
LACTIS LÁCTEOS	2-4 racion al dia 2-4 raciones al día	200 ml de llet, 2 iogurts de 125 g, 60-80 g de formatge fresc, 30-40 g de formatge curat o semicurat, 50 g de formatge en porcions. 200 ml de leche, 2 yogures de 125 g, 60-80 g de queso fresco, 30-40 g de queso curado o semicurado, 50 g de queso en porciones	1 tassó, 2 unitats, 1 porció, 2-3 tallades, 2 unitats. 1 vaso, 2 unidades, 1 porción, 2-3 tajadas, 2 unidades
OLI D'OLIVA ACEITE DE OLIVA	3-6 racion al dia 3-6 raciones al día	10 ml	1 cullerada sopera 1 cucharada sopera
CARN MAGRA CARNE MAGRA	3-4 racion per setmana 3-4 raciones a la semana	100-125 g	1 bistec, 1/4 pollastre o conill. 1 filete, 1/4 pollo o conejo

ALIMENTS ALIMENTOS	FREQÜÈNCIA FRECUENCIA	EQUIVALÈNCIES D'UNA RACIÓ EQUIVALENCIAS DE UNA RACIÓN	MESURES CASOLANES D'UNA RACIÓ MEDIDAS CASERAS DE UNA RACIÓN
PEIX PESCADO	3-4 racions per setmana 3-4 raciones a la semana	125-150 g 125-150 g	1 bistec 1 filete
OUS HUEVOS	3-4 racions per setmana 3-4 raciones a la semana	60-120 g 60-120 g	1-2 ous 1-2 huevos
LLEGUMS LEGUMBRES	2-4 racions per setmana 2-4 raciones a la semana	60-80 g en cru 60-80 g en crudo	1 plat 1 plato
FRUITA SECA FRUTOS SECOS	3-7 racions per setmana 3-7 raciones a la semana	20-30 g 20-30 g	1 grapat 1 puñado

Font: *Guia d'alimentació saludable*. Col·legi Oficial de Dietistes i Nutricionistes de les Illes Balears. Conselleria de Salut i Consum. www.portalsalut.caib.es

Fuente: *Guía de alimentación saludable*. Colegio Oficial de Dietistas y Nutricionistas de las Illes Balears. Consejería de Salud y Consumo. www.portalsalut.caib.es

Una alimentació saludable ha d'anar accompanieda sempre d'una activitat física adequada. Si teniu qualque problema de salut (diabetis, celiaquia, malaltia cardiovascular, etc.), comentau-ho a la infermera i/o al metge del centre de salut perquè us ajudin a adaptar aquestes recomanacions.

Una alimentación saludable debe ir acompañada siempre de una actividad física adecuada. Si tiene algún problema de salud (diabetes, enfermedad celíaca, cardiovascular, etc.), coménteselo a su enfermera y/o a su médico del centro de salud para que le ayuden a adaptar estas recomendaciones.

la píRàMide dE la Salut

la píRáMide dE la Salud

OCASIONALMENT
ocasionalmente

CADA SETMANA
cada semana

CADA DIA
a diario

UNA ALIMENTACIÓ SALUDABLE
HA D'ANAR ACOMPAÑADA
SEMPRE D'UNA ACTIVITAT FÍSICA
ADEQUADA.

UNA ALIMENTACIÓN SALUDABLE
DEBE IR ACOMPAÑADA SIEMPRE
DE UNA ACTIVIDAD FÍSICA
ADECUADA.

www.lasalutentot.org

www.portalsalut.caib.es

